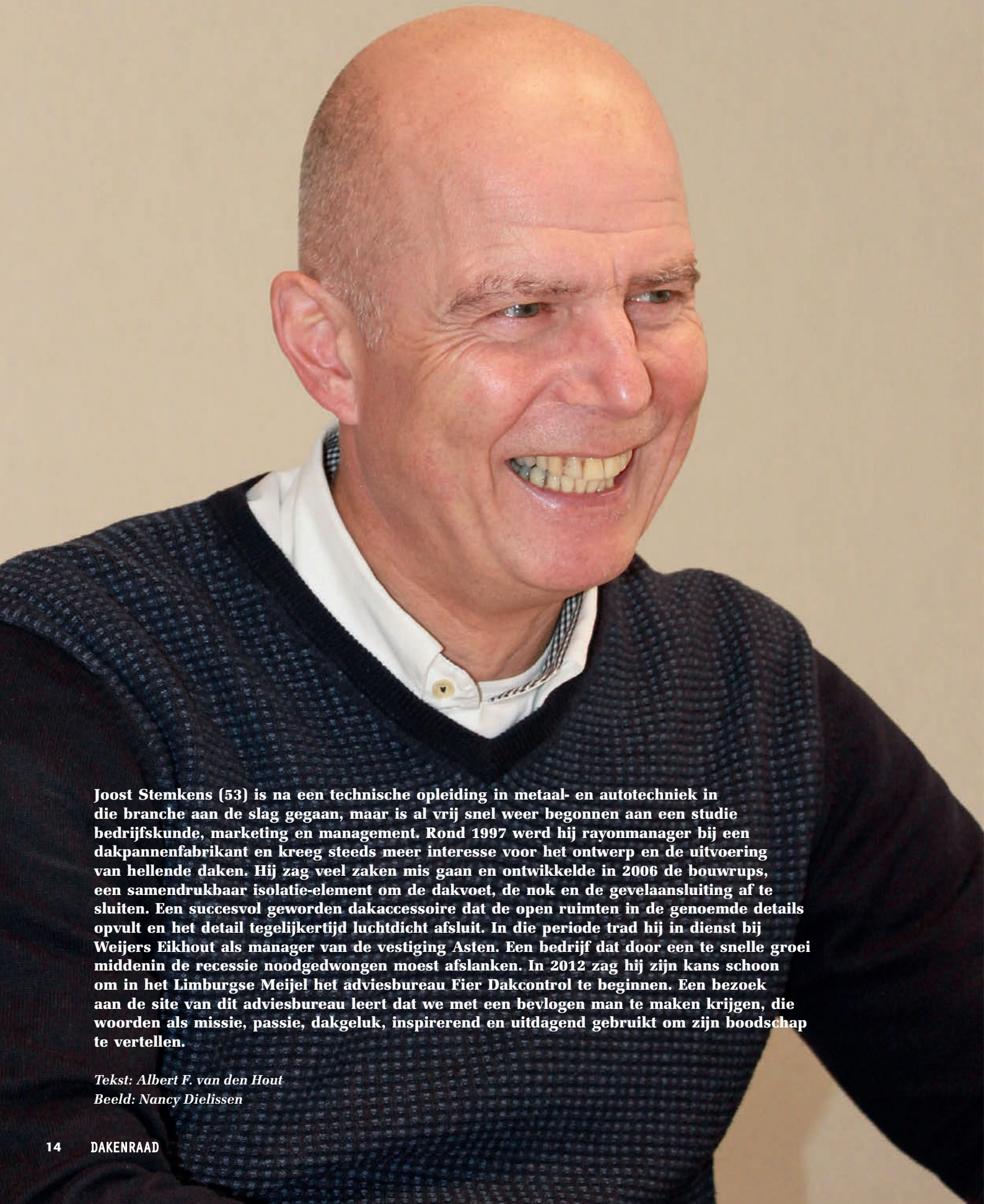

Gek van en met daken

Joost Stemkens (53) is na een technische opleiding in metaal- en autotechniek in die branche aan de slag gegaan, maar is al vrij snel weer begonnen aan een studie bedrijfskunde, marketing en management. Rond 1997 werd hij rayonmanager bij een dakpannenfabrikant en kreeg steeds meer interesse voor het ontwerp en de uitvoering van hellende daken. Hij zag veel zaken mis gaan en ontwikkelde in 2006 de bouwruips, een samendrukbaar isolatie-element om de dakvoet, de nok en de gevelaansluiting af te sluiten. Een succesvol geworden dakaccessoire dat de open ruimten in de genoemde details opvult en het detail tegelijkertijd luchtdicht afsluit. In die periode trad hij in dienst bij Weijers Eikhout als manager van de vestiging Asten. Een bedrijf dat door een te snelle groei middenin de recessie noodgedwongen moest afslanken. In 2012 zag hij zijn kans schoon om in het Limburgse Meijel het adviesbureau Fier Dakcontrol te beginnen. Een bezoek aan de site van dit adviesbureau leert dat we met een bevlogen man te maken krijgen, die woorden als missie, passie, dakgeluk, inspirerend en uitdagend gebruikt om zijn boodschap te vertellen.

Tekst: Albert F. van den Hout

Beeld: Nancy Dielissen

"Fier staat voor trots en met opgeheven hoofd in weer en wind de elementen trotseren en onder controle hebben"

Fier, missie en passie, het roept associaties op met de roeping van een zendeling, voel je je echt een dakmissionaris?
"Mijn missie is het helpen van mens en organisatie aan comfortabele en veilige daken. Ik wil een voorbeeld en een boegbeeld zijn en dat draag ik ook zo uit. Platte en hellende daken kunnen met dezelfde inspanningen zoveel beter worden. Door nonchalance in de uitvoering ontstaan er zoveel slordige aansluitingen. Daardoor gaat er veel energie verloren, ontstaat er schade en moet er al snel groot herstelonderhoud plaatsvinden. Ik probeer vooral dakbedekkers bewust te maken van wat ze aan het doen zijn. Argumenten van - ik heb het altijd zo gedaan - maken op mij geen indruk. We hebben de beste producten tot onze beschikking en duidelijke verwerkingsvoorschriften. Ik wil de mensen triggeren om het beste uit zichzelf te halen."

"Dat zijn vooral de aansluitingen van de dakelementen onderling en bij cruciale verbindingen waar bouwdeelen elkaar raken"

Wat moet er verbeteren aan het ontwerp en de uitvoering van hellende daken?
"De hoofdconstructie (een gordingen- of sporenkap) is meestal wel in orde. Dat is de basis en als daarmee wat mis is, zijn de gevolgen niet te overzien. Ook het ontwerp is vaak wel in orde en met de meeste dakelementen is er weinig mis. Het gaat vooral om de aansluitingen bij muurplaten, gevels, nokken, hoek- en kilpepers. Ook bij de dakafwerking gaat het vaak fout in de nok en kil, bij de dakvoet, dakvensters en rondom schoorstenen. Het gaat fout omdat men niet werkt volgens de vakregels en verwerkingsvoorschriften."

"Een hellend dak is het geheugen van je leven"

"Benoem veiligheidsvoorzieningen apart"

Als de dakpannen erop liggen, is het dak bedekt met de mantel der liefde, maar het gaat erom wat eronder zit. Het belangrijkste dat moet verbeteren is de assemblage van het dak."

"Dat is duidelijkheid vooraf, vakmanschap en een goede werkdiscipline"

Waar schort het precies aan?
"Wij beginnen - en dat is meestal in de renovatie,

"Met dezelfde inspanning maak je een beter dak"

maar het zou ook in de nieuwbouw zo moeten gaan - altijd met een teamgesprek vooraf, waarbij we de verwachting neerleggen hoe we willen dat het dak wordt gemaakt. Dat gaat over de aansluitingen, de maatvoering tot in het kleinste detail. Dit geldt natuurlijk voor alle daken plat en hellend. We maken een startdocument, waarin de afspraken, die we tot dat moment gezamenlijk hebben gemaakt, worden vastgelegd. Daar committeren we ons allemaal aan en daarop wordt later getoetst. Als het niet goed blijkt te zijn, laten we het afbreken. Zelfs met deze stringente afspraken zie je nog dat ze uit gewoonte hun eigen weg willen bewandelen."

"Natuurlijk, maar dat is altijd het geval als je iets wilt veranderen, mensen willen het graag bij het oude vertrouwde houden"

Leidt dat niet tot veel gedoe en extra kosten?
"Het is bewustzijn van wat er van je wordt verwacht. Vergeet niet dat de klant er wel voor heeft betaald, deze moet de kwaliteit krijgen die hij heeft gekocht, daar is onafhankelijk toezicht voor nodig. Als er geen flitskasten zouden zijn, wordt er vaker te hard gereden. Bij de fabricage van een personenauto wordt er voortdurend gecontroleerd, als er afwijkingen zijn wordt het proces stilgelegd, het eindproduct moet altijd voldoen. Door dit soort verstoringen in het productieproces wordt de auto niet duurder, het hoort er gewoon bij. Het moet gewoon altijd een negen zijn; als je er bent, moet je er een feest van maken, net alsof je op zaterdag aan het werk bent. Door de week - zeg ik weleens - moet je ze alles vertellen, op zaterdag weten ze alles zelf. Met de huidige communicatiemiddelen is het zo veel makkelijker geworden, denk maar aan het gemak van buienradar voor een dakbedekker, je kunt je dag erop indelen, vroeger of later gaan schaften, eerder naar huis of langer doorwerken."

“De uitgangspunten zijn natuurlijk gelijk, maar op het platte dak gebeurt veel meer, waardoor er veel meer nazorg en betrokkenheid mogelijk is”

Je komt beroepshalve nu ook in aanraking met platte daken, welke verschillen kom je tegen?

“Bij hellende daken betreft het onderhoud, het schoonmaken van goten en de controle op aansluitdetails. Bij platte daken is het veel meer, zeker op daken met zonne-energiesystemen en allerhande installaties heb je te maken met derden die op het dak komen en schade kunnen veroorzaken. Vervuiling, sneeuw en ijs kunnen de waterafvoer verstoren. Een voordeel voor dakbedekkingsbedrijven van platte daken is dat het waterdicht maken veel moeilijker is dan het leggen van dakpannen. Hierdoor zullen ze niet zo gauw worden vervangen door bouwvakkers of ZZP'ers. Zeker in de nieuwbouw doet een aannemer veel meer zelf bij hellende daken, daarom worden er ook zo veel fouten gemaakt. Ze weten niet waar ze mee bezig zijn, terwijl de kennis voorhanden is. Het afkorten van dakelementen met een kettingzaag ‘op gevoel’ zonder dit vooraf in te meten of af te tekenen is meer schering dan inslag. Bij platte daken is de invloed - of het gezag - van de dakaannemer sterker. Dat is het verschil en dat schept kansen. Wij maken ons daar sterk voor, dat is onze passie.”

“Bij een opdracht voor een dakrenovatie laten we altijd alle mogelijkheden voor een mogelijke dakontwikkeling de revue passeren”

Daken en energie, het dakoppervlak benutten, daktransitie, het houdt niet

op, wat staat ons nog te wachten?

“Het neemt niet weg dat we vooral luisteren naar de klant, als deze alleen een nieuw waterkerend dak wil, respecteren we dat en geven aan dat het verstandig is om onder het waterkerende dak een waterdicht onderdak te maken. Dat kan met dakelementen, maar ook met onderdakfolies. Wij vinden een goede dakopbouw belangrijker dan een dak met zonnepanelen.

Ook vinden we een goed geïsoleerd dak beter dan een dak met zonnepanelen. Dat zijn de uitgangspunten, natuurlijk staan we open voor groene hellende daken en daken die zonnewarmte en zonne-energie kunnen opvangen. Zorg voor evenwicht en de juiste keuzes bij de dakvlakoriëntatie en stem het vooral af met de dakbedekker en het bouwteam. Alle mooie en dure afwerkingen ten spijt, het gaat om een onderconstructie die tijdloos kan functioneren.”

“Een opdrachtgever verwacht dat een veilige werkomgeving voor dakbedekkers bij de prijs is inbegrepen”

Op platte daken is het veilig werken geen thema meer, hoe is dat bij hellende daken geregeld?

“In de praktijk blijkt dat er grote verschillen zijn in omgaan met het werken op hoogte tussen bedrijven onderling. In de regelgeving is duidelijk vastgelegd wat wel en niet mag, in de meeste offertes vind je dat niet terug. Wij zijn er voorstander van om bij iedere aanvraag de veiligheidsvoorzieningen te benoemen. Dan is het voor alle partijen duidelijk. Geef aan welk materiaal nodig is en hoe

De redactie van Dakeraad stelt zeven vragen aan een dakpro(fessional). In deze aflevering is dat de heer J.C.J. Stemkens.

de uitvoering moet zijn, wie de verantwoordelijke is, wie de voorzieningen opbouwt en hoe dat gebeurt. Belangrijk is vooral om de risico's te benoemen voor de diverse partijen, zowel voor de omgeving als voor het uitvoerend bedrijf en de opdrachtgever. En maak de kosten van veiligheid zichtbaar om te voorkomen dat het werk wordt gegund vanwege besparingen op veiligheidsvoorzieningen.”

Meer over dit onderwerp: www.dakenraad.nl onder kennisplatform/pannedaken

- ‘Een passende oplossing voor luchtdichte aansluitingen’, nr. 93, december 2009.
- ‘Het hellende dak, deel 1: Het dak in zijn algemeenheid’, nr. 113, april 2013.
- ‘Het hellende dak, deel 2: Functies van het hellende dak’, nr. 114, juni 2013.
- ‘Het hellende dak, deel 3: Algemene kwaliteit’, nr. 116, oktober 2013.
- ‘Het hellende dak, deel 4: Verbetering van het proces’, nr. 117, december 2013.
- ‘Het hellende dak, deel 5: De toekomst’, nr. 119, april 2014.